

Hvad skal vi med de der diagnoser?

To sognepræster med erfaring i konfirmationsforberedelse af børn med særlige behov deler her tanker om, hvorvidt det er nyttigt at kende til børns diagnoser.

Af René Høeg, sognepræst ved Sct. Matthæus Kirke, og Ann Vendeltoft, sognepræst i Hammel-Voldby-Lading

Kendskab til hinanden øger forståelsen

René Høeg: Når dåbsforældre er til samtale, eller bryllupsparet har været på besøg, siger de af og til på vej ud af døren, at faster Anne sidder i kørestol, og spørger, om vi har en rampe til hende, så hun nemmere kan komme ind i kirken. Jeg forklarer, at det har vi, og jeg skriver en note om det, så kirketjeneren kan finde rampen frem, og faster Anne kan komme ubesværet ind i kirken. Lidt på samme måde oplever jeg, at det er nyttig viden, når jeg på forhånd har et lille kendskab til hver enkelt konfirmand med særlige behov, så jeg kan tage højde for det i tilrettelæggelsen. Det giver mig så at sige mulighed for at rulle rampen frem, så eksempelvis strukturen i forberedelsen og niveauet af den giver den enkelte den bedst mulige læring.

Jeg har endnu ikke oplevet ulemper ved at kende til børns særlige behov. Et år havde jeg en konfirmand, hvor jeg ikke på forhånd var orienteret om, at han har en diagnose i autismspektret. Det resulterede i, at han blev dybt frustreret og fik en særdeles dårlig start på holdet. Da jeg opdagede det og fik en snak med ham, udtrykte han: »Jeg er så ked af det lige nu, at jeg snart kommer til at slå nogen.« Han var helt klar over sine egne udfordringer, og havde jeg vidst det, kunne jeg have foretaget tiltag, som ville have hjulpet ham på vej. Nu gik der i hvert fald tre gange, før han og holdet fandt sig til rette – og jeg fik justeret set-up'et. Blandt andet med en meget tydelig gennemgang af dagsprogrammet og med mulighed for, at vedkommende konfirmand kunne komme og sige på forhånd, hvis der var nogle af punkterne, han ikke kunne overskue at deltage i. Generelt oplever jeg, at konfirmanderne lærer at sætte ord på egne behov, og det er en stor hjælp for mig at kunne imødekomme disse. Jeg hører ind imellem nogle præster sige, at vi ikke skal se på børnene gennem diagnosebriller, og jeg er helt enig i, at børnene er langt mere end deres særlige behov. De er hele mennesker, og netop derfor er der al mulig grund til at tage så godt vare på dem som muligt ved have forståelse og kendskab til deres udfordringer.

Nærvær og respekt kræver intet kendskab til diagnoser

Ann Vendeltorp: Et år tilbød skolen, at den pædagog, der var i den klasse, hvor de fleste børn med særlige behov kom fra det år, kunne komme med til undervisningen. Det var en meget urolig gruppe, fik jeg at vide. Jeg sagde ja tak, idet tilbuddet jo blev givet i den allerbedste mening. Det skulle jeg ikke have gjort. Når der var optræk til et eller andet, eller pædagogen mente, der var optræk til noget, greb hun ind, og så var konflikten der i hvert fald. Jeg tror egentlig, at det var ligesom med nogle forældre, der gerne vil, at deres børn opfører sig ordentligt, når de er i byen, og det kan resultere i unødigt irettesættelse. Noget andet er, at flere forældre – vel også nok i den bedste mening – gerne vil fortælle om deres barns »udfordringer«. I de situationer siger jeg til forældrene, at vi kan vende tilbage til det, hvis der bliver behov for det. Jeg har endnu ikke oplevet, at det blev nødvendigt.

Mine erfaringer fra mit tidligere arbejde som socialrådgiver gør, at jeg ved, hvad det gør ved mennesker, når de bliver mødt med helt bestemte forventninger, der relaterer sig til ikke alt for gode oplevelser i deres liv. Og det gør, at jeg ikke har noget ønske om at vide, hvad de unge hver især har med sig af diagnoser. Det lyder måske lidt flot at sige sådan, men det skal jo ses på baggrund af, hvad jeg synes, konfirmationsforberedelsen skal være. Jeg har ikke krav om faglige færdigheder, ud over at vi sammen skal kunne bekende vores tro og bede Fadervor på konfirmationsdagen. Og det kan læres på mange måder. Jeg har forventning om – ja vel krav om – nærvær og gensidig respekt for hinanden, når vi er sammen. Og jeg har i øvrigt stor glæde ved at have med disse unge at gøre. For mig er det vigtigt, at de unge menneskers første selvstændige møde med kirken er positivt, at de møder det kristne budskab både i ord og handling. Kirken er ikke skole. Jeg ved dog også, at nogle unge mennesker kan have så særlige behov, at jeg er nødt til at vide, hvad det er for behov, men så kan de som regel ikke rummes i en gruppe. I de tilfælde har jeg forberedt dem enkeltvis, og de er så også som regel blevet konfirmeret enkeltvis.